

GLOSSARI
DE CONCEPTES
LGTBIQ+

SEXE BIOLÒGIC

És el sexe assignat en néixer, una etiqueta que et posen al moment de néixer, d'acord amb uns factors mèdics determinats com ara les hormones, els cromosomes i els genitals. A la majoria de persones se'ls assigna el sexe masculí o el femení. Això es registra en el certificat de naixement.

MASCLE: Tenen genitals masculins, produeixen una major quantitat de testosterona i tenen cromosomes XY.

FEMELLA: Tenen genitals femenins, produeixen una major quantitat d'estrògens i tenen cromosomes XX.

INTERSEXUAL: Comparteixen trets biològics de tots dos sexes: poden tenir tots dos genitals (tot i que algun d'aquests sol estar menys desenvolupat), poden tenir desordres hormonalmentals o els cromosomes XXY.

GÈNERE

Construcció social i cultural binària. Conjunt de creences, símbols, comportaments, rols, etc. que s'associen comunament al sexe biològic. És el que la societat espera d'homes i dones.

IDENTITAT DE GÈNERE: És la vivència del gènere tal com cada persona el sent, per la qual cosa és única en cada persona i pot correspondre, o no, amb el sexe biològic.

EXPRESSIÓ DE GÈNERE: És com mostrem externament el nostre gènere, a través del nostre nom, la nostra manera de vestir, de comportar-nos, d'interactuar, etc.

ORIENTACIÓ AFECTIVA I SEXUAL

L'atracció física, emocional, eròtica, afectiva i espiritual que sentim vers una altra persona.

HETEROSEXUAL: Les persones que se senten atretes per persones d'un gènere diferent (per exemple, dones que senten atracció pels homes o homes que se senten atrets per les dones).

HOMOSEXUAL: Les persones que se senten atretes per persones del seu mateix gènere (per exemple els homes que se senten atrets per altres homes o les dones a qui els atrauen altres dones).

BISEXUAL: Les persones que se senten atretes per persones de tots dos gèneres (per exemple els homes que se senten atrets tant per homes com per dones, i les dones a qui els atrauen tant els homes com les dones).

ASEXUAL: Les persones que es caracteritzen per no sentir atracció sexual per cap persona. Els asexuals, malgrat no sentir cap atracció sexual, sí que poden experimentar atracció romàntica, la qual pot estar dirigida cap a un o més gèneres. Poden mantenir relacions romàntiques que poden anar des d'establir només vincles informals fins al matrimoni) amb el seu gènere o gèneres preferits.

PANSEXUAL: Les persones que senten una atracció sexual, romàntica o emocional vers altres persones independentment del seu sexe o identitat de gènere. Hi ha qui considera la pansexualitat com una orientació sexual independent i altres que la consideren com una mena de bisexualitat.

DEMISEXUAL: Les persones que únicament senten atracció sexual cap a algú amb qui s'ha establert prèviament un vincle afectiu. Les persones demisexuals no senten atracció sexual sense aquesta intimitat i connexió emocional prèvia.

L'HETERONORMATIVITAT

Sistema de pensament que presumeix que l'heterosexualitat és l'orientació sexual normal o natural i la privilegia per sobre de la resta d'orientacions.

Heteronorma o heteronormativitat és un règim imposat per la societat, l'àmbit polític i l'econòmic. Posa al centre i com a únic model les relacions sexuals i afectives heterosexuals mitjançant diversos mecanismes mèdics, artístics, educatius, religiosos, jurídics, etc.

Diverses institucions consideren necessària l'heterosexualitat per al funcionament de la societat i com a únic model vàlid de relació sexual i afectiva o de parentiu. El règim es retroalimenta amb mecanismes socials com ara la marginalització, la invisibilitat o la persecució.

CISGÈNERES

Són aquelles persones que se senten identificades amb el gènere que se'ls va assignar en néixer d'acord amb el seu sexe biològic (per exemple, si neixes mascle i et sents identificat com a home o si neixes femella i et sents identificada com a dona). Aquest concepte és independent de l'orientació sexual.

TRANSGÈNERES

Són aquelles persones que no se senten identificades amb el gènere que se'ls va assignar en néixer d'acord amb el seu sexe biològic (per exemple si neixes mascle i et sents dona o si neixes femella i t'identifiques com a home). Aquest concepte és independent de l'orientació sexual.

PERSONES TRANS*

Dins del col·lectiu trans* hi ha realitats i maneres molt diverses de viure aquest procés, per la qual cosa utilitzem el terme trans* amb asterisc com a terme paraigua per referir-nos a les diverses realitats.

A simple vista és molt difícil saber veure com s'identifica una persona trans*; cal conèixer la persona per saber amb quina realitat s'identifica.

Transgènere: Les persones que havent nascut amb les característiques físiques i els genitals d'un sexe assignat, senten que aquest sexe i gènere són oposats als que se li atorguen socialment.

Transsexuals: Són les persones transgènere que sotmeten el seu cos a processos hormonals i quirúrgics per modificar-lo i fer-lo coincidir amb la seva identitat de gènere.

Queer o no binaris: Són les persones, el gènere de les quals no està representat dins del binomi home-dona, motiu pel qual no s'identifiquen exclusivament en cap d'aquestes categories. Poden identificar-se amb totes dues o amb cap.

Travestis (cross-dresser, CD): Són les persones, de qualsevol sexe biològic, que utilitzen la vestimenta socialment atribuïda al gènere oposat. Normalment, ho fan en moments concrets, bé sigui per fetitxisme, diversió, etc., però mantenen la seva personalitat.

Transformistes: Expressió artística en què una persona assumeix un rol o identitat de gènere diferent a la que li correspon socialment. Aquí entrarien les drag-queens i els drag-king.

VIOLÈNCIA BASADA EN EL PREJUDICI: Els crims basats en prejudicis es basen a racionalitzar o justificar les reaccions negatives, com ara les que es produeixen enfront d'expressions de diverses orientacions sexuals o identitats de gènere no normatives. Aquesta violència és social, local, situada i no forma part de la idiosincràsia de les persones específiques involucrades. Requereix un context i una complicitat social.

CISNORMATIVITAT: Expectativa que totes les persones són cisgènere, "que aquelles persones a qui se'ls va assignar sexe masculí en néixer sempre creixen per ser homes i aquelles a les quals se'ls va assignar femení en néixer sempre creixen per ser dones".

SISTEMA BINARI DEL GÈNERE/SEXE: Model social i cultural dominant en la cultura occidental que "considera que el gènere i el sexe pertanyen a dues -i només dues- categories rígides: masculí/home i femení/dona. Aquest sistema o model exclou aquells que no s'emmarquen dins d'una d'aquestes dues categories (com les persones trans o intersexuals).

ESTIGMA: L'estigma és un atribut, qualitat o identitat que es considera inferior o anormal. Es basa en una concepció social d'allò que som nosaltres, en contraposició al que són ells, cosa que confirma la normalitat de la majoria mitjançant la desvaloració dels altres.

ESTEREOTIP: Un estereotip presumeix que tots els membres d'un cert grup social posseeixen atributs o característiques particulars... Conseqüentment, es considera que una persona, simplement per la seva pertinença a aquest grup, s'ajusta a la visió generalitzada o a la preconcepció.

DELICTES D'ODI: Tenen lloc quan una persona -o un grup- n'ataca una altra motivada exclusivament per la pertinença a un determinat grup social, real o percebut, com per exemple la seva raça, ètnia, color de la pell, discapacitat, idioma, nacionalitat, aparença física, religió, orientació sexual, identitat de gènere, afiliació política, etc. Aquest tipus de crims també poden ser denunciats a les autoritats.

HOMOFÒBIA: Aversió, rebuig, por, prejudici o discriminació a gais i lesbianes, a l'homosexualitat en el seu conjunt i a les seves manifestacions o associacions.

LESBOFÒBIA: Aversió, rebuig, por, prejudici o discriminació vers les dones lesbianes. La invisibilitat cap a les dones lesbianes és també un exemple de lesbofòbia.

BIFÒBIA: Aversió, rebuig, por, prejudici o discriminació a les persones bisexuals, a la bisexualitat en el seu conjunt i a les seves manifestacions o associacions.

INTERFÒBIA: Aversió, rebuig, por, prejudici o discriminació vers les persones intersexuals, a la intersexualitat en el seu conjunt o a les seves manifestacions.

TRANSFÒBIA: Aversió, rebuig, por, prejudici o discriminació a les persones trans, transsexuals o transgènere, a la transsexualitat en el seu conjunt o a les seves manifestacions.

TRANSMISOGÍNIA: La discriminació única que pateixen les dones trans i les persones no-binàries en l'espectre trans femení de gènere a causa de la suposició que la feminitat és inferior i existeix principalment per al benefici de la masculinitat, de manera que la transfòbia intensifica la misogínia viscuda per les dones trans (i viceversa).

PASSING: Capacitat que té una persona trans de passar per una persona cisgènere. El passing no és una violència, sinó una estratègia per evitar la transfòbia i la transmisogínia.

INTERSECCIONALITAT: És un concepte que descriu com a categories biològiques, socials i culturals com a gènere, raça, classe, orientació sexual i altres factors de les nostres identitats actuen de manera simultània perpetuant les desigualtats.

TIPUS DE DISCRIMINACIÓ CAP AL COL·LECTIU LGTBIQ+

DISCRIMINACIÓ DIRECTA: Quan la persona és l'objectiu directe d'una discriminació: agressió, insult, amenaça, burla...

DISCRIMINACIÓ INDIRECTA: Quan disposicions, accions, criteris o pràctiques aparentment neutres discriminen una persona o li provoquen desavantatges. És molt més difícil de demostrar, ja que és una discriminació camuflada que no es pot comprovar directament (per exemple, quan una empresa no contracta persones trans).

DISCRIMINACIÓ MÚLTIPLE: Quan a més de discriminació per motiu d'orientació sexual, expressió o identitat de gènere o pertinença a un grup familiar, una persona sofreix també discriminació per un altre motiu previst en la legislació europea, nacional o autonòmica.

A la discriminació LGTBI es poden sumar altres tipus de discriminacions com ara masclisme, racisme, xenofòbia, capacitisme, edatisme, classisme, etc.

DISCRIMINACIÓ PER ASSOCIACIÓ: Hi ha discriminació per associació quan una persona és discriminada per la seva relació amb una persona o un grup LGTBI o amb una família en què n'hi ha membres.

DISCRIMINACIÓ PER ERROR: Situació en la qual una persona o un grup de persones són objecte de discriminació per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere a conseqüència d'una apreciació errònia.